KAKO JE ĆUŠO SPASIO TRIBUNJ

NASLOV
Kako je Čušo spasio Tribunj

NAKLADNIK
Turistička zajednica Općine Tribunj

TEKST
Ana Bilić

ILUSTRACIJE
Lucija Zdunić

LEKTOR / KOREKTOR
Ivana Gusak Bilić, mag.

GRAFIČKO OBLIKOVANJE
I PRIPREMA ZA TISAK
iDesign, Šibenik

TISKARA
Printera grupa d.o.o. 10431 Sveta Nedelja

NAKLADA
1000

Tribunj, 2021.

ISBN 978-953-49647-0-5

Bilo je to u stara vremena
dok su još vile nastanjivale Zemlju,
dok je kuga harala, ratovi bjesnjeli, a hrabri
vitezovi branili svoje domove od moćnih neprijatelja.
Bilo je to baš u vremena kada su se svakojaka čuda svijetom događala.

Baš u to vrijeme živio je i jedan magarac ili, kako naš narod kaže, tovar. Ćušo mu je bilo ime jer njegov bi ga gazda znao jako ćušnuti kad ne bi mogao ponijeti sav teret. Živio Ćušo daleko od vitezova i ratova. Živio on u zemlji ljepotici na obali Jadranskog mora u malom mjestu podno utvrde Jurjevgrada, koje je prema legendi podignuto u čast Trebunju, jesenskom bogu sunca poganskih Hrvata. Odatle mu nadjenuše ime Tribunj.

Ponekad su Ćuši noću društvo pravile vile, ponajviše kad bi zbog dugog rada na polju znao prenoćiti s gazdom u stanovima pokraj Tribunja. Drugog čuda, osim vila, tovar Ćušo u svome životu nije vidio. Živio je on život sasvim obična tovara.

Pravo govoreći, u ta stara vremena život nije bio lak ni ljudima, a kamoli jednom tovaru. Ćušo je mukotrpno radio od rane zore do kasne večeri. Nosio je svoga gazdu na leđima i mnoštvo tereta koji su mu tovarili.

- Aaaia, iaaa, iiiaaaa!
Kako je težak život jednoga magareta!
Aiiiiii, aiiii, iaia, iiiaaa!
Život jest bio težak, ali pošten i miran.
I za Ćušu i za njegova gazdu.

No vrag ne spava, rekao bi naš narod. Uvijek kuje i smišlja kako napakostiti poštenom svijetu. Uskoro se magla stala nadvijati nad čitavim krajem, a mračne prikaze počele su se pojavljivati s planina. Bili su to Turci Seldžuci. Tako strašan rat koji je bjesnio čitavom Europom zahvati i naš Tribunj.

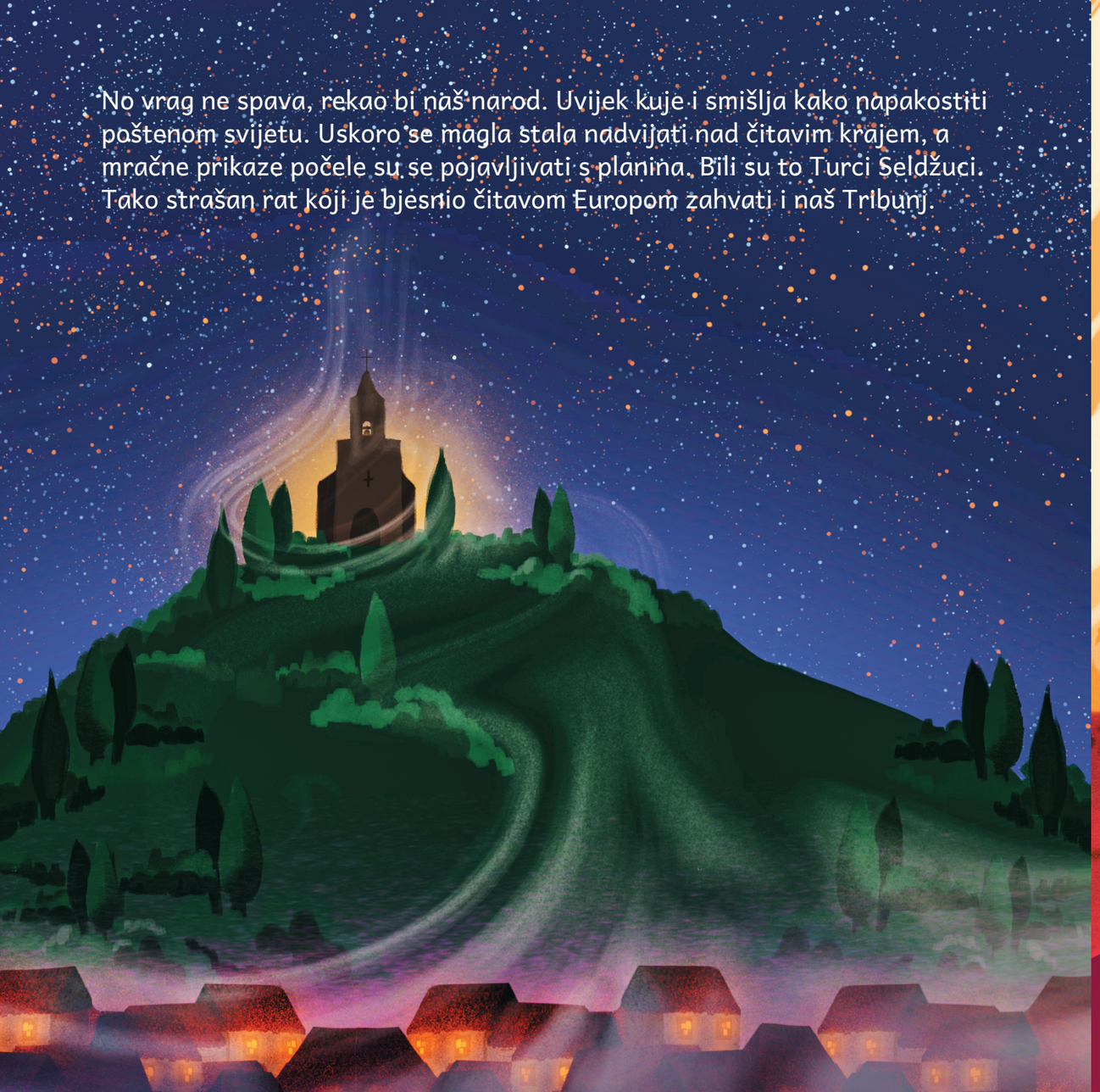

Uskoro su motike i lašune Tribunjci zamijenili mačevima i kopljima, a od ribara i poljoprivrednika nastadoše pravi vitezovi ratnici. Branili su svoje mjesto odvažno i smjelo, hrabro i srčano.

Ni Ćušo se nije dao. Pomagao je svome gazdi opskrbljivati neumorne branitelje svježim namirnicama iz polja.

Svakoga se dana provlačio kroz neprijateljske linije, a kada je za to bilo potrebe, znao je svojim kopitima dobro odalamiti neprijateljske vojnike.

Bitke su svakim danom bivale sve teže i teže, a hrabri Tribunjci sve iscrpljeniji i iscrpljeniji. Posebno težak udarac zadala im je otmica devet tribunjskih divojaka, koje je neprijatelj odveo kao roblje sultanu u Carigrad.

Tribunjci su bili potpuno iscrpljeni. Umorni od silnih bitaka zaspaše jedan za drugim. Tako mjesto osta ranjivo. No neprijatelj nije spavao. Naprotiv, šuljao se kako bi ih uhvatio nespremne i lakše porazio.

Zato Ćušo nije spavao. Nije mogao odahnuti jer kopita su mu žarila od silnog tovara. Ču neko šuškanje i dobro naćuli svoje uši.

Ubrzo je šuškanje postajalo sve glasnije i glasnije.
Shvati Ćušo da se to neprijatelj približava, te zareve kao nikad dosad:
- Aiaia, *aaaaiiiaaaa*, iiiiaaaaaaa!!!!!!!!!!!! Ustaj vojsko tribunjska!
Evo Turčina pred našim vratima! Aaaaaiiiiiii!!!Aiaiii!!!! Aaiaiaia!!!

Čuvši to silno njakanje i revanje, probudiše se mladi momci Tribunjci i daše takav otpor neprijatelju kakav nitko dosad ne vidje.

Tribunjci potpuno poraziše Turke
i protjeraše ih zauvijek iz našega kraja.

A Ćušo? Govori se da je kasnije dobio nagradu za svoje djelo i da više nikada nije morao raditi u polju. Drugi pak govore da je upoznao tovaricu Oršulicu i s njom dobio puno malih tovarića. Treći pripovijedaju da njegov duh još uvijek živi u mjestu, da se pojavljuje noću i ponosno gleda na svoj Tribunj s brda svetog Mikule. A ako dobro naćulite uši, možda Ćušu možete i čuti.

Nitko zapravo ne zna što se na kraju s njim dogodilo. Ono što se sigurno zna jest da njemu u čast Tribunjci svake godine početkom kolovoza organiziraju utrke tovara. Možda će se netko pitati pobjeđuju li uvijek Ćušini potomci. I Ćušini, i Ćušina prvog susjeda, i brojni drugi. Tovar je tovar jer je tvrdoglav. Svaki tovar može pobijediti ako tako naumi. Zato to i jest jedna od najboljih fešta u čitavom svitu!

I tako je jedan sasvim običan tovar, koji je mislio da će čitav svoj život proživjeti tovareći, obranio Tribunj od Turaka. Da nije bilo njega i njegova njakanja, Tribunjci se ne bi bili probudili i tko zna bismo li mi ovdje bili danas. Stoga, draga djeco, koliko god vam se ponekad činilo da ste sasvim obični, znajte da ste sposobni za plemenita DJELA. Sjetite se samo kako je to učinio Ćušo!

TURISTIČKA ZAJEDNICA OPĆINE TRIBUNJ
TRIBUNJ TOURIST BOARD

ISBN 978-953-49647-0-5
9 789534 964705